

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 7 (296) ЖОВТЕНЬ

2015

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 7 (296) жовтень 2015

Частина I

За матеріалами

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Національно-патріотичне виховання дітей і молоді
в контексті ствердження суб'єктності української держави»*

Засновано в лютому 1997 року (27)

Свідоцтво про реєстрацію:

серія КВ № 14441-3412ПР,

видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку

наукових фахових видань України

(педагогічні науки)

Наказ Міністерства освіти і науки України № 793 від 04.07.2014 р.

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних

«Україніка наукова» (угода про інформаційну співпрацю

№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

(протокол № 3 від 30 жовтня 2015 року)

Виходить двічі на місяць

Засновник і видавець –
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор – доктор педагогічних наук, професор **Курило В. С.**

Заступник головного редактора –

доктор педагогічних наук, професор **Савченко С. В.**

Випускаючі редактори –

доктор історичних наук, професор **Михальський І. С.,**

доктор медичних наук, професор **Виноградов О. А.,**

доктор біологічних наук, професор **Іванюра І. О.,**

доктор філологічних наук, професор **Галич О. А.,**

доктор філологічних наук, професор **Глуховцева К. Д.,**

кандидат філологічних наук, професор **Пінчук Т. С.,**

доктор філологічних наук, професор **Дмитренко В. І.,**

доктор педагогічних наук, професор **Харченко С. Я.**

Редакційна колегія серії „Педагогічні науки”:

доктор педагогічних наук, професор **Ваховський Л. Ц.,**

доктор педагогічних наук, професор **Гавриш Н. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Докучаєва В. В.,**

доктор педагогічних наук, професор **Лобода С. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Караман О. Л.,**

доктор педагогічних наук, професор **Сташевська І. О.,**

доктор педагогічних наук, професор **Хриков Є. М.,**

доктор педагогічних наук, професор **Чернуха Н. М.**

Редакційні вимоги

до технічного оформлення статей

Редколегія «Вісника» приймає статті обсягом 4 – 5 сторінок через 1 інтервал, повністю підготовлених до друку. Статті подаються надрукованими на папері в одному примірнику з додатком диска. Набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word (*.doc, *.rtf) шрифтом № 12 (Times New Roman) на папері формату А-4; усі поля (верхнє, нижнє, правє й лівє) — 3,8 см ; верхній колонтитул — 1,25 см , нижній — 3,2 см .

У верхньому колонтитулі зазначається: Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № ** (***) , 2012.

Статті у «Віснику» повинні бути розміщені за рубриками.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний). Ініціали і прізвище автора вказуються в лівому верхньому кутку (через рядок від УДК) з відступом 1,5 см (відступ першого рядка), шрифт жирний. Назва статті друкується через рядок великими літерами (шрифт жирний).

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Посилання на цитовані джерела подаються в квадратних дужках після цитати. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, який додається до статті, друга – номер сторінки, наприклад: [1, с. 21] або [1, с. 21; 2, с. 13 – 14]. Бібліографія і при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова «Список використаної літератури» або після слів «Список використаної літератури і примітки» (без двокрапки) у порядку цитування й оформляються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог. Бібліографічні джерела подаються підряд, без відокремлення абзацем; ім'я автора праці (або перше слово її назви) виділяється жирним шрифтом.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 15 рядків (українською, російською) та 22 рядки (англійською) мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові автора, назви статті та ключовими словами (3 – 5 термінів).

Стаття повинна супроводжуватися рецензією провідного фахівця (доктора, професора).

На окремому аркуші подається довідка про автора: (прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи, посада, звання, учений ступінь; адреса навчального закладу, кафедри; домашня адреса; номери телефонів (службовий, домашній, мобільний).

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015

of problems that arise in the process of educational work with pupils of the boarding school. As a way to improve the efficiency of national patriotic consciousness of pupils of the boarding school, the authors propose a set of educational activities "Patriot - that's me and you" (for the class teacher).

Key words: national-patriotic education, boarding schools, pupils of boarding schools.

Стаття надійшла до редакції 06.09.2015 р.

Прийнято до друку 30.10.2015 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Савченко С. В.

УДК 613.9-057.87(477)+378.4

С. М. Іванчикова

ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА ЯК ФОРМА ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КРИЗОВИХ УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

З кожним днем все більш актуальним стає ствердження, що фізичне вдосконалення – це не тільки здоров'я людини, але й її сила, воля, цілеспрямованість. Національно-патріотичне виховання дітей і молоді в контексті ствердження суб'єктності української держави повинно ґрунтуватися на досвіді наших пращурів. Як зазначається в узагальненні [7, с. 218], ще у педагогічній системі Запорізької Січі фізичне і духовне виховання взаємопов'язувалися та реалізовувалися пропорційно. Тому національно-патріотичне виховання дітей і молоді повинно здійснюватися поряд з виконанням оздоровчої функції, аналогічне підтверджується і у джерелі [1, с. 19].

Набуті знання щодо формування здоров'я та культури здоров'я повинні не тільки застосовуватись на користь собі, але й усіляко використовуватись та пропагандуватись в майбутній професійній діяльності студентської молоді. Для реалізації цього завдання, перш за все, необхідно запровадження нових підходів до змісту освітнього поля, в якому важливим компонентом мають бути знання про формування, збереження та зміцнення здоров'я. Для того, щоб у суб'єкта сформувалася мотивація прагнення до здоров'я, він повинен знати як формувати духовний, психічний, фізичний аспекти здоров'я, як оцінити стан свого здоров'я, які заходи слід вживати для зміцнення захисних сил організму та як сприяти зростанню його резервних можливостей. Тому, поряд з традиційною системою фізичного виховання для студентської молоді успішно впроваджуються різноманітні оздоровчі технології [1, с. 20; 6, с. 178; 9, с. 193; 12, с. 372], зміст яких не тільки фізичне

вдосконалення їх організму, але й філософська складова, що впливає на формування національно-патріотичної свідомості.

Метою статті є дослідження питання реалізації позааудиторної роботи в вищому навчальному закладі як форми виховання культури здоров'я студентської молоді в кризових умовах сучасного суспільства.

Здоров'я нації, що інтегрує в єдине ціле духовність, психічне здоров'я та фізичний гармонійний стан, є однією з найважливіших умов її благополуччя особливо сьогодні, коли відстежуються кризисність сучасного суспільства. За таких умов особливого значення набуває вдосконалення системи освіти шляхом інтеграції в неї сучасних методик формування культури здоров'я. Цю думку розділяють провідні фахівці педагогічної, медичної та біологічної наук [4, с. 107; 8, с. 3; 10, с. 102; 11, с. 5], які у своїх дослідженнях вказують на те, що перед педагогічною системою особливо гостро постала проблема вдосконалення роботи щодо підготовки майбутніх фахівців багатьох галузей з високим рівнем професіоналізму, творчої активності, які відповідально ставилися б до результатів свого навчання та підготовки до майбутньої професійної діяльності. Особливої актуальності набуває проблема формування культури здоров'я студентів вищих навчальних закладів. Адже саме від них в майбутньому залежить здоров'я наступних поколінь, прищеплення їм навичок здорового способу життя, формування культури поведінки, спілкування та ін. Актуальним завданням для української вищої школи є забезпечення цілеспрямованого формування здоров'я та культури здоров'я студентської молоді. Зокрема на необхідності його виконання наголошується в Національній стратегії розвитку освіти в Україні, Концепції безперервного валеологічного виховання і освіти в Україні, Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Загальнодержавній соціальній програмі розвитку фізичної культури і спорту, Законі «Про вищу освіту» та інших державних законодавчих документах, які регулюють функціонування системи вищої освіти [2; 5]. Ряд досліджень вказує на те, що в якості перспективних напрямів формування культури здоров'я студентів говориться про їх залучення досучасних видів спорту та фізкультурно-оздоровчої діяльності [1, с. 20; 8, с. 8; 10, с. 210].

Наголосимо, що у вищих навчальних закладах процес фізичного виховання проходить в формі проведення обов'язкових навчальних занять згідно до навчальних програм. Рекомендації Базової навчальної програми з фізичного виховання для вищих навчальних закладів України (незалежно від форм власності) мають законодавчий характер та визначають загальну стратегію формування високої особистісної фізичної культури студента [3]. Її зміст орієнтує педагогічний процес на особу студента та дозволяє диференційно підходити до виховання кожної окремої особистості. При цьому здоров'я студентів розглядається як абсолютна життєва цінність, а сформованість аспектів здоров'я – як основа їх духовної зрілості, що визначається через усвідомлення себе як

цілісної особистості, наявність сформованих гуманістично-ціннісних орієнтацій, розуміння мети та сенсу життя, сформованість оптимістичного світовідчуття і світосприйняття [3]. Програмою виокремлюється три основні форми фізкультурної діяльності студентів.

Перша форма, реалізується на академічних заняттях в навчальний час та передбачає комплексне вирішення трьох груп педагогічних завдань: освітні, виховні та оздоровчі, переважно з освітньою спрямованістю.

Друга форма, передбачає активні заняття фізичною культурою та спортом в позанавчальний час. Максимальний розвиток рухових здібностей є пріоритетним напрямком при спільній організації виховних та освітніх завдань.

Третя форма – активне дозвілля студентів – передбачає організацію самостійних занять в позанавчальний час (в тому числі й в комерційних оздоровчих групах з пріоритетною оздоровчою спрямованістю), використання різноманітних форм та засобів фізичної культури.

Слід додати, що для сучасного процесу отримання вищої освіти характерен перехід на кредитно-модульну систему навчання, яка являє собою модель організації навчального процесу, що ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць. Хоча форми організації навчального процесу при такій системі залишаються традиційними, співвідношення між ними та роль кожної змінюються. Зменшується, зокрема, кількість лекцій і обсяг інформації, яку отримує студент в аудиторії, проте збільшується роль інтерактивних форм і методів навчання, самостійної позааудиторної роботи.

Отже, організація процесу фізичного виховання в вищих навчальних закладах здійснюється переважно в формі обов'язкових академічних занять згідно до навчальних програм. Все інше можна здійснювати в формі позааудиторної роботи в позанавчальний час. Слід додати, що й обов'язкові академічні заняття, й форма позааудиторної роботи, комплексно доповнюють одна одну та взаємно не суперечать [9, с. 193]. Проте кожна з цих форм організації процесу фізичного виховання в вищому навчальному закладі має окремі недоліки. Малу ефективність реалізації програми фізичного виховання в вищому навчальному закладі спричиняє не лише недолік часу, відведений на обов'язкові академічні заняття, але й недостатня розробка науково обґрунтованих методик позааудиторної роботи. У зв'язку з цим зазначені недоліки в системі обов'язкових занять покликані компенсувати позааудиторні форми організації фізичного виховання за умов дозвілля, потенціальні можливості якого привертають посилену увагу сучасних теоретиків та практиків.

Методику формування культури здоров'я засобами фітнесу в позааудиторній роботі вищого навчального закладу слід будувати виходячи з того, що культура здоров'я за висновками дослідників як складовий компонент загальної культури людини, виражається в системі цінностей, знань, потреб, умінь і навичок щодо формування, збереження та зміцнення фізичного, психічного та духовного аспектів

здоров'я. Тому, для вирішення завдання фізкультурно-оздоровчого виховання студентів, треба використовувати системний підхід в організації позааудиторних фізкультурно-оздоровчих занять. Такий підхід дозволяє сформуванню системне мислення, виробити світогляд, який признає системну організацію об'єктивної сучасності та наявність духовного світу. Підкреслимо, що позааудиторна робота в вищому навчальному закладі являє собою цілісний процес, який об'єднує тісно пов'язані елементи навчання та виховання, метою яких є поглиблення й розширення теоретичних знань, одержаних у навчальному процесі, формування індивідуальних здібностей та інтересів, різноманітних рухових умінь і навичок. В подальшому, використання системного підходу в позааудиторній роботі вищого навчального закладу сприятиме формуванню системного мислення студентів, високої ідейності щодо здорового способу життя та культури здоров'я, вихованню високих моральних засад. Навчання основам продуктивної організації режиму дня, оптимального співвідношення рухової активності, розумової діяльності та відпочинку сформує здатність до самостійних занять фізичною культурою і спортом, до застосування фізкультурно-оздоровчої системи фітнесу з метою підвищення рівня індивідуального здоров'я особистості та зокрема формування культури здоров'я.

Таким чином, позааудиторна робота в вищому навчальному закладі – це передусім складова частина навчально-виховної роботи, заняття, які провадяться в позанавчальний час для розширення знань, умінь і навичок, розвитку самостійності індивідуальних здібностей і схильностей, а також забезпечення розумного відпочинку. Позааудиторна робота базується на основі самостійності та добровільності. При визначенні змісту та методів позааудиторної роботи враховуються вік, розумовий і фізичний розвиток особистості. Метою позааудиторної роботи є розвиток мотивації студентів до пізнання та творчості, сприяння особистісному самовизначенню, адаптації до життя в суспільстві, залучення до здорового способу життя. Вміння, знання та навички, що отримуються під час такої роботи сприяють реалізації соціальної, рекреативної та дозвіллевої функції вільного часу, дозволяють студентам використовувати його з максимальною користю, поєднуючи дозвілля з самовдосконаленням та творчістю. Торкаючись питання формування культури здоров'я студентів в процесі позааудиторної роботи вищого навчального закладу, треба пам'ятати, що в такій роботі домінує елемент самореалізації. Він дає змогу студентам гармонізувати внутрішні та зовнішні фактори формування культури здоров'я, створює додаткові умови для реалізації внутрішнього потенціалу, задоволення тих потреб, які в процесі аудиторної роботи не реалізуються. Зростання ролі позааудиторної роботи є однією з провідних ланок перебудови навчання – виховного процесу в вищій школі. Такий самостійний процес формування культури здоров'я в процесі фізичного виховання студентів зумовлює посилення освітньої та

методичної спрямованості педагогічного процесу, засвоєння студентами знань, які б дозволяли їм раціонально здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність з використанням різноманітних засобів фізичної культури, а також повноцінного використання вільного часу, підвищення освітньої спрямованості фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах позааудиторної роботи.

До основних форм та засобів контролю за позааудиторною роботою можна віднести передсемінарські консультації, колоквиуми, індивідуально-теоретичні співбесіди, вивчення основних інтересів, вад, настроїв студентів. Тому дуже важливо, щоб у вищому навчальному закладі на кожній кафедрі проводилися додаткова позааудиторна робота. Добре, коли ці процеси мають усталений, організований характер, а студентське самоврядування значною мірою бере участь у вирішенні організаційно важливих питань, адже позааудиторна робота в вищому навчальному закладі – це тривалий і багатоплановий процес. Вона має великий потенціал щодо формування культури здоров'я особистості. Дуже важливо враховувати системність, регулярність і продуманість позааудиторної роботи.

Отже, невід'ємним компонентом формування особистості постає культура здоров'я як найважливіша якісна характеристика рівня розвитку, спосіб і міра реалізації життєвих сил та здібностей людини. Позааудиторна робота як форма виховання культури здоров'я студентської молоді в кризових умовах сучасного суспільства відображає нові підходи до формування особистості. Однією з форм фізичного виховання є позааудиторні заняття що передбачають організацію фізичного виховання за умов дозвілля в позанавчальний час. Така позааудиторна фізкультурно-оздоровча діяльність покликана компенсувати недоліки обов'язкових академічних занять. На нашу думку, активність у фізкультурно-оздоровчій діяльності є необхідною умовою гармонійного розвитку студентської молоді, що набуває якості цілеспрямованого впливу на конкретну людину згідно її потреб. Вона покликана формувати в студентства дбайливе ставлення до власного здоров'я, комплексно розвивати фізичні й психічні якості, сприяти творчому використанню фізкультурно-оздоровчих систем в організації здорового способу життя та як результат в формуванні культури здоров'я.

Перспективи подальших досліджень вбачаються в розробленні критеріїв оцінки діяльності студентів щодо формування культури здоров'я в позааудиторній роботі вищого навчального закладу.

Список використаної літератури

1. Дубовой О. В. Збереження здоров'я студентської молоді – запорука ефективного розвитку держави / О. В. Дубовой, В. Г. Саєнко // *Materialy IX Miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Aktualne problemy nowoczesnych nauk – 2013» Volume 25. Medycyna. : Przemysl. Nauka i studia, 2013. – str. 17 – 22.* **2. Закон** України «Про фізичну

культуру і спорт» від 24 грудня 1993 року № 3808-ХІІ: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.

3. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: [навч. посіб.] / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010. – 248 с.

4. Приходько В. В. Креативна валеологія: Концепція і педагогічна технологія формування студентів технічних і гуманітарних спеціальностей як будівничих власного здоров'я / В. В. Приходько. – Дніпропетровськ : НГУ, 2004. – 230 с.

5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012-2016 роки» від 31 серпня 2011 р. № 828-р: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/828-2011-%D1%80>.

6. Саєнко В. Г. Впровадження єдиноборств в національну систему фізичного виховання / В. Г. Саєнко // Освіта і наука в Україні : Матер. Всеукраїн. наук. конф. – Дніпропетровськ : Роял Принт, 2013. – Ч. 1. – С. 177 – 179.

7. Саєнко В. Г. Фізичне й духовне виховання козака за системою «Спас» / В. Г. Саєнко // Релігія, релігійність, філософія та гуманітарні знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: Зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. / За заг. ред. к.філос.н. Журби М.А. – Ч. III. – Луганськ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. – С. 217 – 223.

8. Тимченко А. М. Розвиток валеологічних знань студентів у процесі застосування індивідуальних оздоровчих програм у позааудиторній роботі: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / А. М. Тимченко; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – 20 с.

9. Толчева Г. В. Організація тренувальних занять хатха-йогою зі студентами вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної роботи / Г. В. Толчева // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Волин. нац. ун-ту. – Луцьк : Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2012. – № 4 (20). – С. 191 – 194.

10. Чибісова Н. Г. Вищий навчальний заклад як середовище формування цінностей студентської молоді в соціокультурних умовах сучасної України / Н. Г. Чибісова; Народна українська академія. – Х. : Видавництво НУА, 2004. – 256 с.

11. Шашенко С. Ю. Соціальне становлення студентської молоді у позааудиторний час у вищих навчальних закладах : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05 / С. Ю. Шашенко; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2004. – 39 с.

12. Шинкарьов С. І. Оздоровчі технології в системі фізичного виховання в позааудиторній роботі зі студентами вищих навчальних закладів / С. І. Шинкарьов, Г. В. Толчева // Олимпийский спорт, физическая культура, здоровье нации в современных условиях : IX Междунар. науч.-практ. конф. – Луганск : Изд-во ЛНУ имени Тараса Шевченко, 2012. – С. 371 – 375.

Іванчикова С. М. Позааудиторна робота як форма виховання культури здоров'я студентської молоді в кризових умовах сучасного суспільства

У статті розкрито питання реалізації позааудиторної роботи в вищому навчальному закладі як форми виховання культури здоров'я студентської молоді в кризових умовах сучасного суспільства. Надані визначення позааудиторної роботи в вищому навчальному закладі, її особливості за умов кредитно-модульної системи навчання. Розкрито перспективні напрямки формування культури здоров'я студентів, конкретизовані в їх залученні до сучасних видів спорту та фізкультурно-оздоровчої діяльності. Детально розглянуто Рекомендації Базової навчальної програми з фізичного виховання для вищих навчальних закладів України щодо визначення загальної стратегії формування високої особистісної фізичної культури студента.

Ключові слова: позааудиторна робота, виховання, культура здоров'я, молодь, суспільство, фізкультурно-оздоровча система.

Іванчикова С. Н. Внеаудиторная работа как форма воспитания культуры здоровья студенческой молодежи в кризисных условиях современного общества

В статье затрагиваются вопросы реализации внеаудиторной работы в высшем учебном заведении как формы воспитания культуры здоровья студенческой молодежи в кризисных условиях современного общества. Представлено определение внеаудиторной работы в высшем учебном заведении, ее особенности в условиях кредитно-модульной системы. Раскрыты перспективные направления формирования культуры здоровья студентов, конкретизированные в их привлечении к современным видам спорта и физкультурно-оздоровительной деятельности. Детально рассмотрены Рекомендации Базовой учебной программы по физическому воспитанию для высших учебных заведений Украины по определению общей стратегии формирования высокой личностной физической культуры студента.

Ключевые слова: внеаудиторная работа, воспитание, культура здоровья, молодежь, общество, физкультурно-оздоровительная система.

Ivanchykova S. M. Extracurricular work as a form of promoting a culture of health of students in the crisis of modern society

In the article the issues of implementation of extracurricular work in higher education as a form of cultural health education students in the crisis of modern society. Provided the definition of extracurricular work in higher education, its characteristics under conditions of credit and module system. Promising areas exposed a culture of health of students specified in their attraction to modern sports and sports and recreation activities. Base consideration to the recommendations of the curriculum of physical education for higher educational institutions of Ukraine to determine the overall strategy

of forming high personal physical training of students. Its content focuses on the process of teaching the person of the student and allows differential approach to education of every individual. Thus the health of students seen as the absolute value of life and formation aspects of health – as the basis of spiritual maturity, defined through the understanding of ourselves as a whole person, the presence of existing humanistic values, sense of purpose and meaning in life, formation optimistic attitude and worldview. The program singled out three main forms of physical activity of students. The main forms and controls for extracurricular work include consultations, colloquia, individual theoretical interview study of the basic interests defects sentiment students.

Key words: education, health culture, extracurricular work, society, sports and wellness system.

Стаття надійшла до редакції 27.09.2015 р.

Прийнято до друку 30.10.2015 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Харченко С. Я.

УДК 373.66:316.356.2

К. В. Ігнатенко

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО РОБОТИ З ПРИЙОМНИМИ СІМ'ЯМИ

В рамках реалізації освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів спеціальності «Соціальна робота» в межах курсу «Соціальна робота з різними категоріями клієнтів» проводиться підготовка студентів до роботи з сім'ями, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Проблемам дитячого сирітства, особливостям розвитку та процесам їх адаптації до нових умов приділяється суттєва увага. Так, науковці із провідних ВНЗ і науково-дослідницьких установ України, експерти-практики із неурядових організацій, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, психологічних служб займаються розробкою програм підготовки кандидатів у прийомні батьки. Це питання вивчали О. Кононко, Н. Лавриченко, Г. Лактіонова, І. Зверева та ін. Проблемам вищої школи й підготовки студентів як майбутніх фахівців присвятили наукові розвідки багато українських та зарубіжних учених, зокрема А. Алексюк, Н. Заверико, І. Зверева, А. Капська, П. Кравчук, В. Курило, М. Лукашевич, В. Оржеховська, С. Савченко, С. Харченко та ін.

Так, у зв'язку з актуальністю проблеми й була визначена мета статті – розкрити зміст підготовки майбутніх соціальних працівників до